

Draaiboek Energiescan XL – Evergem

Algemeen

1. Context en doel

Energiehuis Wooneco biedt heel wat ondersteunende diensten voor de kwetsbare doelgroep aan: Eerstelijnsadvies aan het woon- en energieloket in elke gemeenten, energiescans, gratis onderhoud verwarmingsketels, ontzorging voor het plaatsen van zonnepanelen, VREG-testen, renovatieadvies, groepsaanbod renovatie, de Mijn VerbouwLening,...

Het aanbod is zeer uitgebreid en bevat voor de meeste aspecten reeds een goede ondersteuning. Omdat de diverse onderdelen van het aanbod vaak op verschillende tijdstippen en via een andere weg worden gepromoot, bereiken we nog te weinig de doelgroep kwetsbare huishoudens. Met het traject 'Energiescan XL' willen we al het ondersteuningsaanbod voor de kwetsbare doelgroep integreren en aan bod laten komen tijdens **4 huisbezoeken, verspreid over een periode van 1 jaar**. Zo gaat er geen enkele informatie verloren en kunnen we de integratie van nieuwe gewoonten duurzaam verankeren bij de bewoner en de resultaten van een bepaalde ingreep zichtbaar maken.

De Energiescan XL wordt dus ingezet als sterk instrument tegen energiearmoede en beoogt een structurele verlaging van de energiefactuur van de meest kwetsbare gezinnen.

We zetten ook in op training van de energiescanners en een systeem van terugkoppeling/opvolging met de maatschappelijk werkers van het lokaal bestuur/OCMW, zodat een nieuwe manier van samenwerken nog meer kan leiden tot het doelgericht inzetten van het ondersteuningsaanbod, waardoor meer gezinnen geholpen worden.

2. Doelgroep en werving

Met de energiescan XL willen we de meest kwetsbare huishoudens helpen om energiekosten te besparen. Zowel eigenaars als huurders komen in aanmerking als het gezamenlijk belastbaar inkomen lager is dan:

- 29.220 euro voor een alleenstaande;
- 43.820 euro voor een alleenstaande met 1 persoon ten laste (+4.330 euro per extra p. ten laste)
- 43.820 euro voor een koppel zonder personen ten laste;

Via het OCMW, via het woon- en energieloket of via andere kanalen worden huishoudens toegeleid naar de reeds gekende energiescan (basisscan). Na de basisscan beslist de energiescanner in samenspraak met het OCMW of de bewoner in aanmerking komt voor het vervoltraject 'Energiescan XL'.

Verloop

1. Basisscan

1.1. Doel

Een energiescan (basisscan) heeft als doel om een woning door te lichten op energieverbruik en meteen besparingskansen zichtbaar te maken. Tijdens een huisbezoek bekijkt de energiescanner kamer per kamer hoe verwarming, verlichting en toestellen worden gebruikt, geeft praktische tips om zuiniger om te gaan met energie en plaatst waar mogelijk gratis energiebesparende materialen zoals ledlampen of tochtstrips.

Na afloop ontvangt de bewoner een eenvoudig rapport met een overzicht van het verbruik, concrete adviezen en een inschatting van het mogelijke kostenvoordeel. Het uiteindelijke doel is om zonder grote investeringen het energieverbruik en de energiefactuur te verlagen.

1.2. Aanmelding

Alle info via: <https://www.vlaanderen.be/energieverbruik-en-kosten-verminderen/mijn-energiescan>

Aanmelding mogelijk via volgende kanalen:

- Het online loket, met automatische inkomenscheck
- 'Offline', samen met adviseur van het woon- en energieloket
- Via het OCMW: leads worden gemaild naar energiescan@wooneco.be

1.3. Inhoud – verloop

De energiescanner voorziet ongeveer 1,5 uur ter plaatse.

- Gesprek met bewoner (opstart):
 - o Context en doel worden meegedeeld. Er wordt gepeild naar de motivatie van de bewoner. Er wordt voldoende tijd genomen om vertrouwen op te bouwen.
 - o De energiefactuur en waterverbruik worden bekeken.
 - o De energiescanner doet samen met de bewoner de aanmelding bij MijnFluvius:
 - Kwartierverbruiken bekijken
 - P1-poort activeren
 - VREG-test activeren/linken
 - Mandaat verstrekken voor opvolging door energiescanner (op afstand)
 - o Benoemen van eerste mogelijke anomalieën en/of problemen
- Rondgang in de woning:
 - o Stookplaats, leeftijd ketel
 - o Huishoudtoestellen
 - o Eerste blik op de gebouwschil, aanwezigheid dakisolatie, indicatie asbest in het (onder)dak
 - o Meter nakijken, digitaal/analoo
 - o Spaarpakket naar keuze overhandigen (bv. LEDlampen, spaardouchekop, timer op elektrische boiler, buisisolatie, verdeelstekker met schakelaar, radiatorfolie)
- Gesprek met bewoner (ter afsluiting van de basisscan)
 - o Invullen checklist – potentieel Energiescan XL (digitale meter, wifi)
 - o Peilen naar interesse in vervoltraject Energiescan XL
 - o Engagement om mee te werken

1.4. Terugkoppeling

- Opmaak rapport, analyse en voorstel vervoltraject XL – menukaart:
 - o VREG-test en monitoring, advies spreiding verbruik
 - o Huishoudtoestellen
 - o Waterscan
 - o Duurzame verwarming (gratis onderhoud verwarmingsketel)
 - o Zonnepanelen (stekkerzonnepanelen, PV huurder,...)
 - o Mijn VerbouwBegeleiding
- Bezorgen van rapport aan OCMW (opladen op sharepoint) en bewoner
- Afspraken maken mbt vervolgstappen → invullen in opvolgdocument

2. Opvolgscan 1

2.1. Doel

Tijdens de eerste opvolgscan gaat de energiescanner samen met de bewoner na in welke mate de tips en aanbevelingen uit de basisscan werden opgevolgd, met een gerichte focus op haalbare gedragsveranderingen. Vervolgens installeert de energiescanner een P1-meter, krijgt de bewoner alle info over het gebruik ervan en wordt samen met de bewoner de monitoring van het energieverbruik opgestart. Daarnaast wordt een VREG-test uitgevoerd om na te gaan of de bewoner over een passend energiecontract beschikt en of optimalisaties mogelijk zijn.

Tot slot bespreekt de energiescanner het voorstel voor het vervolgtraject (XL) op maat en wordt dit, in overleg met de bewoner, al dan niet goedgekeurd met behulp van een afsprakenkader.

2.2. Voorbereiding

Na de basisscan wordt het potentieel voor een vervolgtraject Energiescan XL geïdentificeerd. Er wordt een voorstel op maat van het huishouden opgemaakt. Het voorstel wordt voorgelegd aan het OCMW (stop&go). Na positieve feedback van het OCMW wordt de opvolgscan ingepland.

2.3. Timing

Binnen 3 à 4 weken na basisscan

2.4. Inhoud – verloop

De energiescanner voorziet ongeveer 1,5 uur ter plaatse.

- Gesprek met bewoner:
 - o Herhaling/opvolging van de tips uit basisscan
 - o Voorstel vervolgtraject Energiescan XL
 - o **Ondertekenen afsprakenkader**
- Ingebruikname P1-meter
 - o Inpluggen in P1-poort digitale meter
 - o Installeren LED-scherm in leefruimte
 - o Informatie over opvolging (door de bewoner + door energiescanner)
- Uitvoeren VREG-test en/of eventuele overstap naar nieuwe energieleverancier
 - o Informatie over capaciteitstarief
 - o Tips over spreiden van grote verbruikers
- Opstart en/of aanmelding voor ander gekozen aanbod:
 - o Huishoudtoestellen: Plaatsen van tussenmeters bij grote verbruikers
 - o Waterscan: Aanmelding (cfr. voorwaarden OCMW)
 - o Aanmelding traject duurzame verwarming (gratis onderhoud ketel)
 - o Stekkerzonnepanelen: Aanmelden bij OCMW → aanschaf installatie
 - o Aanmelding MVB → afspraak inplannen met renovatiecoach

2.5. Terugkoppeling

- Administratieve opvolging gekozen maatregelen
- Registratie uitvoering VREG-test
- Mail met terugkoppeling naar OCMW + korte briefing huisbezoek opladen op sharepoint
- In geval van stekkerzonnepanelen: Aanschaf installatie, inplannen huisbezoek voor installatie

3. Opvolgscan 2

3.1. Doel

Tijdens deze opvolgscan (derde huisbezoek) worden de stekkerzonnepanelen geïnstalleerd en geeft de energiescanner duidelijke toelichting over het correcte gebruik, de veiligheidsaspecten en de verwachte impact op het energieverbruik.

Aansluitend worden de gekozen XL-deeltrajecten verder opgevolgd. Er wordt in samenspraak met de bewoner nagegaan in welke mate de voorziene maatregelen effectief worden uitgevoerd of bijsturing vragen. Tegelijkertijd worden de tips en aanbevelingen uit de basisscan opnieuw besproken, met bijzondere aandacht voor het verder verankeren van gewenste gedragsveranderingen zodat energiebesparing duurzaam wordt ingebed in het dagelijks energiegebruik van de bewoner.

3.2. Voorbereiding

Algemeen:

- Bekijken en analyseren verbruiksgegevens van P1-meter
- Voorbereiden eventuele tips of bijsturing voorgestelde maatregelen (bv. huishoudtoestellen, verwarming,...)
- Opmaak van een stand van zaken voor de gekozen maatregelen

In geval van stekkerzonnepanelen: Afspraak met leverancier om installatie te plaatsen.

3.3. Timing

Binnen 1 maand na opvolgscan 1

3.4. Inhoud – verloop

De energiescanner voorziet ongeveer 1,5 uur ter plaatse.

- Gesprek met bewoner:
 - o Opvolging energieverbruik via P1-meter
 - Evaluatie en tips bijsturing
 - Info over capaciteitstarief, spreiding verbruik
 - o Huishoudtoestellen:
 - Terug wegnemen van tussenmeters
 - Bespreken van huidig verbruik per geanalyseerd toestel
 - Voorstel aanschaf nieuwe toestellen
 - Aanmelding subsidie huishoudtoestellen
 - o Opvolging andere gekozen maatregelen
 - Waterscan uitgevoerd?
 - Nazicht verwarmingsketel uitgevoerd?
 - Nieuw energiecontract in werking?
 - Renovatieadvies uitgevoerd?
 - ...
- Installatie stekkerzonnepanelen
 - o I.s.m. leverancier/installateur
 - o Uitleg over gebruik

3.5. Terugkoppeling

- Mail met terugkoppeling naar OCMW, korte briefing huisbezoek opladen in sharepoint
- Inplannen tussentijdse afspraak in woon- en energieloket → timing +1 à 2 maand

4. Tussentijds gesprek aan het woon- en energieloket

4.1. Doel

Tijdens dit contactmoment **maakt de bewoner kennis met het gemeentelijk woon- en energieloket**, met het oog op een laagdrempelige doorverwijzing en structurele nazorg op langere termijn. De energiescanner brengt de loketmedewerker inhoudelijk op de hoogte van de aandachtspunten bij het desbetreffende huishouden.

De loketadviseur volgt de tips en aanbevelingen uit de basisscan op en besteedt daarbij specifieke aandacht aan het verder verankeren van energiebewust gedrag in het dagelijks gebruik.

De gekozen opties binnen het XL-traject worden besproken en verder opgevolgd. Aan de hand van de P1-meter wordt het actuele energieverbruik samen met de bewoner bekeken en toegelicht, waarna ook de eerste resultaten van de stekkerzonnepanelen worden besproken en geduid in functie van hun effect op het verbruik en de energiefactuur.

4.2. Voorbereiding

- Bekijken en analyseren verbruiksgegevens van P1-meter én eerste resultaten van de stekkerzonnepanelen
- Voorbereiden van eventuele tips of bijsturing
- Opmaak van een stand van zaken voor de gekozen maatregelen
- Briefen van de loketadviseur

4.3. Timing

Binnen 1 à 2 maand na opvolgscan 2

4.4. Inhoud – verloop

- Gesprek met bewoner:
 - o Opvolging energieverbruik via P1-meter en gebruik stekkerzonnepanelen
 - Evaluatie en tips bijsturing
 - o Opvolging gekozen maatregelen
 - Waterscan uitgevoerd?
 - Nazicht verwarmingsketel uitgevoerd?
 - Renovatieadvies uitgevoerd?
 - ...

4.5. Terugkoppeling

- Mail met terugkoppeling naar OCMW, korte briefing opladen in sharepoint
- Inplannen afsluitend huisbezoek

5. Afsluitende huisbezoek

5.1. Doel

Tijdens het laatste huisbezoek wordt de effectieve impact op de energiefactuur van het huishouden in kaart gebracht. Per maatregel wordt de besparing in kWh, euro en CO₂-uitstoot bijgehouden. De gedragsverandering en specifieke ingrepen worden besproken met de bewoners. Er wordt gepeild naar de mate van integratie in nieuwe gewoonten,... Indien mogelijk worden ook de sociale, maatschappelijke baten zichtbaar gemaakt via een tevredenheidsbevraging.

5.2. Voorbereiding

- Invullen van de rekentool: Per maatregel de geschatte en gerealiseerde besparing visualiseren
- Voorbereiden eventuele tips of bijsturing
- Voorstel van nazorg via het woon- en energieloket

5.3. Timing

- 1 jaar na opstart

5.4. Inhoud – verloop

- Gesprek met bewoner:
 - o Bespreken van gerealiseerde besparing
 - o Evaluatie en tips bijsturing
 - o Delen van ervaring uit traject
 - o Tevredenheidsonderzoek
 - o Eventueel: Voorstellen nazorg
- P1-meter: opties afhankelijk van wat lokaal bestuur beslist
 - o Wegnemen
 - o Overname, schenking

5.5. Terugkoppeling

- Mail met terugkoppeling naar OCMW, korte briefing opladen in sharepoint
- Eindrapport opladen

6. Nazorg

De loketmedewerker nodigt de bewoner 1 à 2 keer per jaar proactief persoonlijk uit om langs te komen op het gemeentelijk woon- en energieloket. Dit contactmoment heeft als doel om blijvend in te zetten op het beheersbaar houden van de energiefactuur en zo mogelijk nog extra te verlagen.

Volgende onderwerpen kunnen aan bod komen:

- VREG-test (zinvol om jaarlijks uit te voeren)
- Spreiding van verbruik, opvolgen capaciteitstarief
- Verhogen van zelfverbruik van zonnepanelen
- ...

Indien er andere/nieuwe noden zouden zijn, kan dit tijdens dit contactmoment ook geïdentificeerd worden, waarna de bewoner gemakkelijke warm kan worden doorverwezen naar de juiste dienstverlener (bv. sociaal huis,...).

